

Milý pán Hurban,

musím sa Vám priznať, že keby som nenavštevovala školu, ktorá je po Vás pomenovaná, asi by som o Vás nevedela viac ako to, že patríte medzi troch mužov, ktorí kodifikovali slovenský jazyk. Ale keďže som mala tú možnosť, no dobre, možno povinnosť, dozvedieť sa o Vás niečo viac, rozhodla som sa Vám napísať tento list. Chcela by som Vám vyjadriť svoj rešpekt a obrovskú vďaku za Vašu celoživotnú obeť slovenskému národu. Obdivujem ako ste dokázali celý život čeliť toľkému odporu zo strany Rakúsko-Uhorska, odolávať prekážkam, ktoré pred Vami každodenne stáli a aj napriek tomu, že to muselo byť veľmi ťažké, brániť Vašu rodnú zem.

Za svoj život ste toho stihli naozaj mnoho. Boli ste otcom, synom, manželom, priateľom, kňazom, spisovateľom, redaktorom, politikom a hlavne mužom, ktorý si stál za svojím presvedčením a neváhal to dokázať aj činmi. Mňa osobne však asi najviac zaujala Vaša politická činnosť. Nebáli ste sa ostro vyjadriť svoj názor a aj napriek hrozbám protestovať proti útlaku slovenského národu. Aj v najťažších chvíľach ste stáli na čele Slovenskej národnej rady, ktorá funguje dodnes. Taktiež ste sa snažili zachovať si otvorenú myseľ a mysleli ste aj na budúcnosť, preto ste sa snažili spolupracovať aj s v tej dobe neznášanými Maďarmi.

Obdivujem Vaše rozhodnutie brániť Slovensko slovami, nie zbraňami. Síce to tak muselo byť oveľa zložitejšie, no Vaším úsilím sa podarilo vytvoriť niečo, čo nám už nikto nezoberie. Niečo, čo je pre národ oveľa dôležitejšie, ako víťazstvo v akejkoľvek vojne. Kodifikovali ste jazyk, ktorým dnes hovorí 5,5 milióna ľudí. To je vzácnosť, ktorá nám neskôr pomohla k tomu, aby sa z nás mohol stať samostatný štát. A viete, čoho si na Vás vážim najviac? Mnohí Slováci si možno nikdy neuvedomia, čím všetkým ste si museli prejsť, ako veľmi ste museli obetovať svoj osobný život či dokonca stráviť čas vo väzení, aby dnes vaši nasledovníci mohli žiť v štáte menom Slovensko a hovoriť slovenčinou, svojím rodným jazykom bez toho, aby sa im v tom niekto snažil zabrániť. Pre nich je to už samozrejmosť a každodenná súčasť života a asi si ani nevedia predstaviť ako to vyzeralo za vašej doby, kedy ľudia toto šťastie nemali.

Je ťažké porozumieť niečomu, čo si človek na vlastnej koži neprežil, a preto možno Vášmu menu neprikladajú až takú veľkú váhu. No aj napriek tomu, že sa od mladších generácií možno nikdy nedočkáte takého uznania, ako by ste si zaslúžili, viem, že Vám by to neprekážalo. Vaším cieľom totiž nebolo presláviť svoje meno ako hrdina národu, ale brániť jeho práva a vybojovať pre ľudí lepšie zajtrajšky. Všetko ste to robili pre šťastie ostatných a to je snáď ten najkrajší úmysel, aký existuje. A tak Vám ešte raz z celého srdca ďakujem.

Ďakujem za vašu skromnosť, obetavosť a dobrosrdečnosť. Boli ste čistým príkladom toho, že pokiaľ človek koná so zapálením, zotrvačnosťou a dobrým úmyslom, dokáže všetko, čo si zaumieni. Veď aj Vy ste sa počas svojho života nenechali odradiť, keď sa viedenský dvor rozhodol odmietnuť žiadosť o autonómiu Slovenska. Celý život ste pokračovali vo vašej obroditeľskej činnosti a aj keď ste sa toho už bohužiaľ nedožili, vaše úsilie nevyšlo nazmar.

Ďakujem Vám za celé Slovensko. Ostanete pre mňa veľkou inšpiráciou. Sľubujem, že ja Vám to nikdy nezabudnem a bez rozdielu na to, kde sa práve nachádzam alebo akým jazykom hovorím, navždy budem hrdá na to, že som Slovenka.

Romana